

[Udenrigsministeren.]

at bruge et redskab – men jeg synes ikke, der i de faktiske forhold er baggrund for den pessimisme, som hr. Honoré gav udtryk for.

Så spurgte hr. Honoré, om vi ville gøre noget ved fødevarebistand over for Portugal. Det har vi jo allerede gjort: i det møde, vi havde – jeg nævnte det i min tale i formiddags – hvor hr. Antunes var til stede, redegjorde vi jo over for Portugal for, at vi var parat til fra EF-landene dels at yde en meget betydelig investeringsstøtte – det drejede sig om mere end 1 mia kr. over en to-årig periode – dels et yderligere beløb på et par hundredre millioner til at nedbringe renten af de lån, der blev givet til disse investeringer, dels en omfattende fødevarehjælp og endvidere en katastrofehjælp. Derudover blev de enkelte lande opfordret til at gøre noget bilateralt, og Danmark har foreløbig oven på vores andel i disse meget store beløb ydet 6 mill. kr. til Angolaflytninge. Det var på denne baggrund, jeg sagde, at hr. Antunes virkelig klart og varmt gav udtryk for, at han var glad for det håndslag, Portugal dér havde fået.

Så sagde hr. Ib Nørlund, ligesom hr. Gert Petersen, at vi mere talte om EFs end om Danmarks udenrigspolitik. Jeg beder hr. Ib Nørlund ved lejlighed læse redegørelsen én gang til for at se, at det er forkert.

At jeg skulle have bagatelliseret sikkerhedskonferencen, er helt forkert; jeg tror, at omtrent halvdelen, i hvert fald en meget væsentlig del af mit indlæg, handlede om den. Danmark er stadig, så vidt jeg ved – jeg har ikke fået oplysninger om andre – det eneste land, der tog en forhandling i denne sal den dag, da sikkerhedskonferencen i sin tid startede, og som meget regelmæssigt har underrettet om gangen.

Hr. Ib Nørlund sagde, at det var beklageligt, at dokumenterne ikke var offentliggjort, og henviste til, hvordan man i Sovjetunionen havde gjort det i millionoplag. Nu ved jeg ikke, hvor mange her der ved, hvad det er, Sovjetunionen har gjort, og jeg skal da gerne tage hatten af for det for så vidt. Men jeg tror nu ikke, det er nogen særlig praktisk fremgangsmåde. Det, man har gjort i Sovjetunionen, er, at man har trykt hele Helsingforsdokumentet fra a til z i en af de aviser, der kom umiddelbart efter. Man kan omtrent forestille sig sådan en Berlingske Tidendes søndagsudgave i dobbelt format, hvor det hele er trykt op, og

så har man fået dækket sit informationsbehov. Det må i hvert tilfælde forudsætte, at folk har andre fyringsmetoder, end mange har i dette land, og at man giver mindre for gamle aviser.

Vi har valgt den fremgangsmåde, som jeg tror er bedre, at vi har lavet en særlig publikation i 4.000 eksemplarer; den er udleveret, det indrømmer jeg, men der ligger nu 10.000 nye eksemplarer, og den dag, de er udleveret, har vi endnu bevillinger foreløbig til 10.000 nye. Jeg tror, det er en nok så fornuftig måde som den, man har anvendt andetsteds.

Så var flere, bl. a. hr. Steen Folke og hr. Gert Petersen, inde på spørgsmålet om anerkendelse af Angola. Til det er jo ikke andet at sige end det, jeg har svaret før. Vi har nu engang siden 1972 i enighed mellem de daværende partier besluttet den linje, at vi anerkender enhver regering uden hensyn til sym- og antipati, som har den faktiske kontrol over hele det område, som den hævdes at repræsentere. Det er der desværre ikke en regering der har i Angola i dag, og jeg kan kun beklage det, men det er situationen, og derfor må vi i konsekvens af den anerkendelsespolitik, der er politisk enighed om her i tinget i øvrigt, fastholde, at vi først den dag, der er en regering, der har den fulde kontrol, kan foretage den officielle forbindelse.

Hr. Erhard Jakobsen spurgte, hvorfor vi havde ændret holdning til Den vesteuropæiske Union. Det har vi ikke. VEU er jo på en mærkelig måde på vej ud af scenen. Den havde vel en vis betydning i sin tid, nu betyder den ingenting. Når man i sin tid ikke gik med til VEU, var det jo fordi de gensidige forpligtelser var så meget stærkere end i den atlantiske alliance og meget mere automatiske og ubetingede og langtvarende, og det vil nu nok for de fleste her i salen – selvfølgelig ikke for alle – i sig selv være et argument for ikke at tilslutte os VEU, men nu ville det være en mærkelig ting at gøre, for nu er det noget, der er på vej ud af scenen.

Jeg var glad for hr. Brusvangs bemærkning om menneskerettighederne. Jeg tør ikke på stående fod sige, hvordan vi nu tackler den sag, men hvis vi vil undgå at få Europa splittet op i det, jeg kalder de ni plus de ni, skal vi være omhyggelige med at sige, at de felter, hvor Europarådet virkelig kan gøre en indsats, har en baggrund, har en tradition, har nogle erfaringer og har gjort det godt, hvorfor ikke